

Twitter a nyelvoktatásban

A nyelvtanárok, különösen a középfokú intézményekben tanítók, nap mint nap érzékelik, milyen sok időt töltenek tanulóik a közösségi média oldalain. A Twitter az egyik legnépszerűbb portál, amely számos új lehetőséget kínál, és így hatékony eszközként használható a nyelvtanulásban a tanulók, oktatók és szülők számára. A felhasználók megoszthatnak egymással rövid, legfeljebb 140 karakterből álló üzeneteket (*tweet*), melyek természetesen tartalmazhatnak hivatkozásokat, linkeket is. Egyre népszerűbbé teszi a Twittert, hogy összekapcsolható olyan közösségi oldalakkal, mint a Facebook, a YouTube vagy a Google+, így az üzenetek ott is megjelenhetnek (abonyita.inf.elte.hu).

Tanulóink jelentős része valószínűleg már aktívan használja az oldalt csiripelésre (*tweeting*): baráti és osztály- vagy csoport-hálózatokat építenek, és gyakran osztják meg vagy oldják meg közösen a feladataikat. A Twitter segítségével könnyebben bevonhatjuk őket nyelvi csoportjaink munkájába, és motiváltabbá tehetjük a nyelvtanulást. Kapcsolatot hozhatunk létre oktatókkal, beszélgethetünk (*chat*), megoszthatjuk gondolatainkat, ötleteinket, hasznos forrásokat, esetleg állást találhatunk, szakmai hálózatokat alakíthatunk ki, vagy akár a tanteremben is használhatjuk, hogy segítsünk a tanulóknak.

Hogyan használhatjuk a Twittert?

A regisztráció és profilunk, azonosítónk létrehozása után el is kezdhethetjük használni a Twittert. Kereshetünk olyan embereket, akiket érdekesnek találunk, és követhetjük őket (*following*), így minden tweetjüket láthatjuk majd, vagy mi is írunk valamit, amiről azt gondoljuk, hogy követőink érdekesnek találnák, így az ő oldalain is megjelennek a bejegyzéseink. Ha megtetszett valakinek a tweetje, akkor azt újra közzétehetjük (*retweet*) azok számára, akik az eredeti forrást nem követik, de minket igen, vagy betehetjük őket a kedvenceink közé (*favorite*). A bejegyzések lehetnek mindenki számára láthatóak vagy védettek.

A Twitteren nemcsak felhasználók, hanem témakörök is elérhetőek: ha azt szeretnénk, hogy az üzenetek egy adott témakörben megjelenjenek, címkével kell ellátni őket. Egy kettőskeresztet *#* (*hashtag*) kell elhelyezni a címke neve előtt (például *#nyelvoktatás*), amely nem tartalmazhat különleges karaktert vagy ékezetes betűt. Az üzeneteket a tartalom alapján olyan címkével célszerű ellátni, hogy ha valaki az adott témakörre keres, könnyen megtalálhassa. Ennek esélye megnő, ha az üzenetet több címkével látjuk el – ezek szóközzel választhatóak el. Ha egy speciális csoporttal szeretnénk Twitteren kapcsolatot tartani, célszerű egyedi, különleges, mások által nem használt címkét választani, ami rákereséssel ellenőrizhető (abonyita.inf.elte.hu).

Mivel egy üzenet legfeljebb 140 karakterből állhat, hosszú linkek esetén a Twitter rövidebb webcímet ajánl fel, amivel természetesen ugyanoda juthatunk. Képfeltöltésre vagy videomegosztásra a Twitter saját tárhelyén, a twitpic.com oldalon van lehetőségünk. A Twittert

nemcsak a webes felületen lehet használni, hanem mobilalkalmazásban és segédprogramokkal is, például a *Tweetdeck* vagy a *Twirl* segítségével. Az új üzenetek így a Twitter weboldalának meglátogatása nélkül is láthatóak és megválaszolhatóak. Természetesen magyar nyelven is elérhetőek, a legismertebb hazai oldal a *Yamm.hu* (netpedia.hu).

Tanácsok a Twitter alkalmazásához

Ha azt tervezzük, hogy a Twittert nyelvi csoportjainkkal és saját célra, magánbeszélgetésre is használjuk, célszerű külön profilt létrehozunk, és ügyelni arra, hogy a tartalmak lehetőleg ne keveredjenek. Ha ez megtörtént, szánjunk időt arra, hogy megismerjük, miért is hasznos a Twitter használata oktatói munkánkban. Ennek egyik módja, ha megfigyeljük, mások hogyan használják. Szerencsére sokaktól tanulhatunk.

Kapcsolatépítésnél ügyeljünk arra, hogy ne kövessünk egyszerre túl sok embert viszonzás nélkül. Ha tanácstalanok vagyunk, a *Kit kövessék?* funkció segíthet, majd legyünk türelmesek, idővel kiépíthetünk egy értékes követői csoportot. Ha saját csoport kialakítása a cél, olyan felhasználókat tanácsos keresnünk, akik népes követőtáborral rendelkeznek. Közülük valószínűleg sokan megosztanak hasznos információkat, és segítenek majd akár egy nehezen fellelhető cikk megkeresésében is. Néhány felhasználói szabályt azonban illik betartani, például lehetőleg gyorsan válaszolni és egyértelművé tenni, ha mástól származó anyagot teszünk újra közzé. Ennek elmulasztása kizárással járhat (edudemic.com).

Néhány Twitter-ötlet nyelvi csoportokhoz

Első lépésként hozunk létre egy online csoportot vagy osztályközösséget. A Twitter nagyszerű lehetőség baráti, tanulói közösségek kialakításához és a közös munkához, de ne tegyük kötelezővé a csatlakozást. A legjobb megoldás, ha egyedi profilt hozunk létre minden csoport számára, nehogy zavaróak legyenek a megosztások. A Twitter jól kezelhető felület a csoporttal kapcsolatos közlemények megjelenítésére a dolgozatok időpontjának megadásától azok elhalasztásáig, érdekes cikkek, anyagok megosztására, valamint tanórán kívüli megbeszélésekre, vitákra. Ha rendszeresen kérdéseket teszünk fel a megosztott anyagokkal vagy feladatokkal kapcsolatban, gondolkodásra készítjük tanulóinkat, de ösztönöznünk kell őket arra is, hogy ők is tegyenek fel kérdéseket, vagy kezdeményezzenek beszélgetést számukra érdekes témákról. Emellett azonnali visszacsatolást kaphatunk a tananyagról, óráinkról, dolgozatokról vagy problémáinkról. Mindig értékeljük a tanulók együttműködését, adjunk visszajelzést, és támogassuk kezdeményezéseiket. A Twitteren nem kell túl komolynak látszanunk, hogy kivívjuk tanulóink tiszteletét. Valójában, ha közvetlenebbek vagyunk, sokat tehetünk a kiegyensúlyozott tanár-diák kapcsolat alakításáért, és tanulóink úgy érzik, bátran kérhetnek tanácsot akár egy fogalmazás vagy esszé megírásával kapcsolatban is (edudemic.com).

Sok hasznos ötletet, tanácsot, forrást, cikket találhatunk idegen nyelveken, ha igazán tartalmas tweeteket megosztó, számos követővel rendelkező felhasználókat követünk. Ilyen például angol nyelven a *@WeAreTeachers* és az *@Edudemic*. A *@WeAreTeachers* segítségével találhatunk útmutatót ahhoz, hogyan lehetünk a 21. század felkészült tanárai, hogyan válasszunk ki szövegeket csoportjaink számára, milyen forrásokkal ösztönözhetjük őket írásra, de nyomtathatunk szórakoztató tanév végi feladatokat vagy tanulóinknak tanév végi búcsúverset is ajándékba. Az *@Edudemic* tanácsokat ad a Twitter, a web és a technológia pedagógiai használatához, az online nyelvtanuláshoz vagy a legjobb kurzusanyagok megtalálásához. Naponta új cikkeket, videókat találhatunk az Edudemic Daily oldalon (paper.li/edudemic).

A Twitter idegen nyelvi csoportokban való felhasználása kitűnő lehetőséget kínál az olvasás- és íráskészség fejlesztésére rövid történetek segítségével. A Twitter mikrotörténetei kihi-

vást jelentenek olvasóként és íróként is a tanulók számára: a 140 szavas szabály tömör, terjedelmes szókincset alkalmazó, fregmentált, cím nélküli műfajt hozott létre. Az olvasónak ki kell egészítenie és újraalkotnia a történeteket (twisters), amelyek így többszöri olvasásra készítenek. Népszerűek az irodalmi művek alkotóinak és szereplőinek profiljai: képzeletbeli tweetjeiken keresztül bepillantást nyerhetünk olyan klasszikusok életébe és kapcsolataiba, mint Shakespeare, Edgar Allan Poe vagy a regényalak Jane Eyre.

Számos Twitter-alkalmazás segíti az idegen nyelvi íráskészség fejlesztését. Kiegészíthetjük a tweetet (twitter.com/CompleteDaTweet), létrehozhatjuk egy híres történelmi vagy irodalmi alak profilját, átírhatunk és megoszthatunk idézeteket (twitter.com/Misquotable), vagy pár szavas történeteket írhatunk, és #microfiction címkével oszthatjuk meg írásainkat (Raguseo 2010). A rövid történetek, idézetek, történelmi és irodalmi tweetek izgalmas, együttműködést támogató eszközök, melyek segítségével sikerrel ösztönözhetjük a tanulókat idegen nyelvű szövegek olvasására és kreatív alkotására.

*Kiss Ilona
@Ilona3Kiss*

A cikk megírásához és a Twitter használatához segítséget nyújtó hasznos linkek

<http://edudemic.com> (Letöltve: 2014. 07. 05.)

www.netpedia.hu/a-twitter-hasznalata (Letöltve: 2014. 07. 05.)

www.abonyita.inf.elte.hu/a-twitter-hasznalata_v1_0 (pdf) (Letöltve: 2014. 07. 05.)

Raguseo, C. (2010). Twitter fiction: social networking and microfiction in 140 characters. *TESL-EJ* 13/4.

<http://www.tesl-ej.org/wordpress/issues/volume13/ej52/ej52int/> (Letöltve: 2014. 07. 05.)